

ที่ อบ ๐๐๑๙/๐๑๗๕

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๕๐๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง การตรวจสอบข้อมูลอาสาพัฒนาชุมชนและผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดอุบลราชธานี อบ ๐๐๑๙/ว ๕๗ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แนวทางการสนับสนุนการดำเนินงานอาสาพัฒนาชุมชน	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕	จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ จังหวัดอุบลราชธานี ได้แจ้งแนวทางการดำเนินโครงการพัฒนาผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน เพื่อให้ประชาชนที่มีจิตใจเสียสละ เข้ามาเป็นอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ทำหน้าที่เป็นแกนนำในการประสานการทำงานระหว่างผู้นำ อช. องค์กรชุมชน และภาคีการพัฒนา เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

เพื่อให้การดำเนินงานอาสาพัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการเชื่อมโยงการทำงานในทุกระดับ จังหวัดอุบลราชธานีจึงขอให้อำเภอ มอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบคุณสมบัติ การคัดเลือก แต่งตั้ง และการอยู่ในตำแหน่งพันตำแหน่ง ของอาสาพัฒนาชุมชนและผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อที่ ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ หากมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ดำเนินการตามระเบียบฯ อย่างเคร่งครัด และแจ้งให้จังหวัดทราบภายในเวลาที่กำหนด

๒. กำกับดูแลการเบิกจ่ายค่าตอบแทนผู้นำ อช. และจัดให้มีการประชุมเป็นประจำทุกสิ้นงวด ปฏิบัติงานเพื่อรายงานผลการปฏิบัติงาน และวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งผู้นำ อช. จะได้รับค่าตอบแทน คนละ ๕๐๐ บาทต่อไตรมาส โดยการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้เป็นไปตามแบบฟอร์มที่กรมการพัฒนาชุมชน กำหนดและถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ทั้งนี้ จังหวัดอุบลราชธานี มอบหมาย นายวุฒิชัย ระดาพันธ์ ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๕๔๘๒ ๙๐๓๕ เป็นผู้ประสานงาน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางกนกอร โพธิ์สิงห์)

พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดฯ
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
โทร./โทรสาร ๐๔๕ - ๓๔๕๖๒๘

แนวทางสนับสนุนการดำเนินงานอาสาพัฒนาชุมชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๑๓๖

**แนวทางสนับสนุนการดำเนินงานอาสาพัฒนาชุมชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**

กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินงาน “โครงการพัฒนาผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน” ตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒ โดยส่งเสริมให้มีอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ในทุกหมู่บ้าน หมู่บ้าน ละอย่างน้อย ๔ คน โดยนายอำเภอเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ตำบลละ ๒ คน เป็นชาย ๑ คน และหญิง ๑ คน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง มีวาระการดำรง ตำแหน่งคราวละ ๔ ปี เพื่อเป็นผู้ประสานปัญหาความต้องการของประชาชนไปสู่การช่วยเหลือจากภาครัฐ และเป็นแกนนำในการดำเนินกิจกรรม/โครงการพัฒนาต่าง ๆ โดยมีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ รองรับการปฏิบัติงาน

เพื่อให้การดำเนินงานอาสาพัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นไปด้วย ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ กรมการพัฒนาชุมชนจึงได้กำหนดแนวทางสนับสนุนการดำเนินงาน อาสาพัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๑. นิยามศัพท์

อาสาพัฒนาชุมชน หมายถึง บุคคลที่ได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมหมู่บ้าน ให้ปฏิบัติงานอาสาสมัคร ในหมู่บ้านหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “อช.” โดยมีหมู่บ้านละไม่น้อยกว่า ๔ คน และให้คำนึงถึงจำนวน ชาย หญิง ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน หมายถึง อาสาพัฒนาชุมชนที่ได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล เพื่อให้ปฏิบัติงานอาสาสมัครในฐานะผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ในตำบลหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “ผู้นำ อช.” มีตำบลละ ๒ คน เป็นชาย ๑ คน หญิง ๑ คน เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ ในการประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) จากทุกหมู่บ้านในตำบล

เวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน หมายถึง เวทีพูดคุยของอาสาพัฒนาชุมชนที่พัฒนากรผู้รับผิดชอบ ตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล จัดให้อาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้านในตำบล จำนวน ไม่น้อยกว่ากิ่งหนึ่งเพื่อประชุมพูดคุยทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา หมู่บ้านร่วมกัน และใช้มติเสียงข้างมากในเวทีเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก และถอดถอนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน

๒. คุณสมบัติของอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม (ระเบียบฯ ข้อ ๑๐) ดังนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

(๓) มีภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำในหมู่บ้านนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน

(๔) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยบริสุทธิ์ใจ

(๕) มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตอนต้น หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบไม่ต่ำกว่า

ประโยคประถมศึกษาตอนต้น

(๖) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๗) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือน

ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรค ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(๘) ไม่เป็นข้าราชการประจำ พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

(๙) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๑๐) ไม่เป็น...

(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายรัฐวิสาหกิจ

ทั้งนี้ ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น สามารถแต่งตั้งให้เป็นอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำอช.) ได้ เนื่องจากไม่ใช่พนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นฯ ซึ่งเป็นคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาพัฒนา พ.ศ. ๒๕๔๗

๓. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี โดยวาระการดำรงตำแหน่งชุดปัจจุบัน เริ่มปฏิบัติงาน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙ ทั้งนี้ อาสาพัฒนา (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่ได้รับการแต่งตั้งเพิ่มเติมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ จะอยู่ในวาระการดำรงตำแหน่ง จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙ และเมื่อปฏิบัติงานครบวาระแล้วอาจได้รับคัดเลือกให้ปฏิบัติงานต่อไปได้อีก

๔. พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่ตำบล หมู่บ้าน ที่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามข้อมูลการปกครอง (พื้นที่ที่มีอัตรากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ของกรมการปกครอง จำนวน ๗,๐๓๖ ตำบล

๕. ขั้นตอนการคัดเลือกและแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

กรณี อช. หรือ ผู้นำ อช. ลาออกจากการปฏิบัติหน้าที่

๕.๑ ขั้นตอนการคัดเลือกและแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

๕.๑.๑ วิธีการคัดเลือก

๑) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เพื่อเชิญชวนประชาชนที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามระเบียบฯ เข้าร่วมเวทีประชาคมหมู่บ้าน เพื่อรับการคัดเลือกเป็นอาสาพัฒนาชุมชนในหมู่บ้านโดยสมัครใจ

๒) ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบตำบลประสานคณะกรรมการหมู่บ้านในการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน โดยเชิญชวนผู้แทนครัวเรือนในหมู่บ้าน ครัวเรือนละหนึ่งคน โดยมาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เพื่อดำเนินการคัดเลือกอาสาพัฒนาชุมชนในหมู่บ้าน

๕.๑.๒ ขั้นตอนการจัดเวทีประชาคมคัดเลือกอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

๑) ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญและประโยชน์ของการมีอาสาพัฒนาชุมชน รวมถึงคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ ตามระเบียบฯ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่แกนนำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน และประชาชนทั่วไป

๒) วิธีการลงคะแนนคัดเลือกให้เป็นไปตามมติที่ประชุมกำหนด เช่น ดำเนินการโดยวิธีลับ หรือเปิดเผย โดยเข้มงวดเสียงข้างมากในเวทีประชาคมเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกอาสาพัฒนาชุมชน

๓) ให้เวทีประชาคมในหมู่บ้าน คัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามระเบียบฯ โดยความสมัครใจ เข้ามาเป็นอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ทดแทน อช. ที่ลาออกจากการปฏิบัติหน้าที่

๔) ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือนายกเทศมนตรี เสนอรายชื่อ อช. ที่ได้รับคัดเลือกให้นายอำเภอแต่งตั้งต่อไป (ระเบียบฯ ข้อ ๑๒)

๕.๑.๓ การแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

- ๑) ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำคำสั่งแต่งตั้งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) เสนอให้นายอำเภอลงนามแต่งตั้ง
- ๒) ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) โดยนายอำเภอหรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)
- ๓) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำทะเบียนประวัติอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และบันทึกข้อมูลทะเบียนอาสาพัฒนาชุมชนในระบบศูนย์ข้อมูลกลางของกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการทำงาน
- ๔) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสำเนาคำสั่งแต่งตั้งฯ ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ทราบ

๕.๒ ขั้นตอนการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

๕.๒.๑ วิธีการคัดเลือก

- ๑) ดำเนินการคัดเลือกอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ในหมู่บ้านที่ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ลาออกจากการปฏิบัติหน้าที่
- ๒) การคัดเลือกผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ดำเนินการโดยวิธีจัดเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) โดยให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้มีการจัดเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ทุกหมู่บ้านในตำบล จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เพื่อคัดเลือกกันเองเป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ทดแทนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่ลาออกจากการปฏิบัติหน้าที่

๕.๒.๒ ขั้นตอนการจัดเวทีประชาคมคัดเลือกผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

- ๑) ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญและประโยชน์ของการมีผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน รวมถึง คุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ของ ผู้นำ อช. ตามระเบียบฯ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เข้าร่วมเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน
- ๒) วิธีการลงคะแนนคัดเลือกให้เป็นไปตามมติที่ประชุมกำหนด เช่น ดำเนินการโดยวิธีลับหรือเปิดเผย โดยเข้มมติเสียงข้างมากในเวทีประชาคมเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน
- ๓) ให้เวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน คัดเลือกกันเอง เป็นผู้นำ อช. ทดแทน ผู้นำ อช. ที่ลาออกจากการปฏิบัติหน้าที่
- ๔) ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลหรือนายกเทศมนตรี ส่งรายชื่อ ผู้นำ อช. ที่ได้รับคัดเลือก ให้นายอำเภอเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งตามลำดับต่อไป (ระเบียบฯ ข้อ ๑๒)

๕.๒.๓ การแต่งตั้งผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

- ๑) ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอส่งรายชื่อผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่ได้รับการคัดเลือกให้จังหวัด เพื่อจัดทำคำสั่งเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามแต่งตั้ง
- ๒) ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดทำบัตรประจำตัวผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน โดยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัวผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน
- ๓) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดทำทะเบียนประวัติผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) และบันทึกข้อมูลทะเบียนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนในระบบศูนย์ข้อมูลกลางของกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการทำงาน
- ๔) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสำเนาคำสั่งแต่งตั้งฯ ให้กรมการพัฒนาชุมชน ทราบ

๖. การจ่ายค่าตอบแทนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) โดย ผู้นำ อช. ที่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๖.๑ มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม

๖.๒ มีคำสั่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ และมีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลในระบบศูนย์ข้อมูลกลางฯ

๖.๓ อำเภอจัดให้มีการประชุมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) เป็นประจำทุกสิ้นงวดปฏิบัติงาน เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานในรอบสามเดือนที่ผ่านมา และวางแผนการดำเนินงานในไตรมาสถัดไป

๖.๔ มีระยะเวลาปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากกรมการพัฒนาชุมชน ครบตามงวดปฏิบัติงานรายไตรมาส (๓ เดือน)

๖.๕ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) จะได้รับเงินค่าตอบแทน คนละ ๕๐๐ บาท ต่องวดปฏิบัติงาน (รายไตรมาส) รวม ๒,๐๐๐ บาท/คน/ปี หรือตามที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานงบประมาณ หรือตามมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติ

๖.๖ การเบิกจ่ายค่าตอบแทนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ให้แนบเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงาน เมื่อสิ้นงวดปฏิบัติงานด้วย

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมการพัฒนาชุมชนได้รับการอนุมัติงบประมาณค่าตอบแทนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) จากสำนักงานงบประมาณ จำนวน ๑๓,๕๐๐ คน ซึ่งได้โอนจัดสรรให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ๗๖ จังหวัด สำหรับไตรมาสที่ ๑ - ๒ จำนวน ๑๒,๐๐๐ คน ทั้งนี้ กรมการพัฒนาชุมชนจะโอนจัดสรรค่าตอบแทนฯ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ไตรมาสที่ ๑ - ๒ ที่เหลืออีก ๑,๕๐๐ คนไปพร้อมกับค่าตอบแทนฯ ในไตรมาส ๓ - ๔ จึงขอให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดทำทะเบียนจัดสรรค่าตอบแทนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ตามจำนวนที่กรมการพัฒนาชุมชนโอนจัดสรร และทำความเข้าใจกับผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่ยังไม่ได้รับค่าตอบแทนทราบ

ส่วนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) อีกจำนวน ๑๖๐ คน ที่ยังไม่เคยได้รับค่าตอบแทนฯ ขณะนี้อยู่ในระหว่างขออนุมัติงบประมาณค่าตอบแทนเพิ่มเติมจากสำนักงานงบประมาณ

๗. การพัฒนาศักยภาพอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

๗.๑ อำเภอ/จังหวัด แจ้งแนะนำ อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่ได้รับการแต่งตั้ง ในที่ประชุมต่าง ๆ เช่น ที่ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบโดยทั่วกัน

๗.๒ อำเภอ/จังหวัด จัดฝึกอบรม ปฐมนิเทศ หรือประชุมสัมมนา อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๓ อำเภอ/จังหวัด ส่งเสริม สนับสนุน หรือเพิ่มขีดความสามารถของอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) เช่น การแต่งตั้งเข้าร่วมเป็นคณะทำงานต่าง ๆ การเผยแพร่ผลการดำเนินงานตามช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ การยกย่องเชิดชูเกียรติ อช. และผู้นำ อช. ที่ปฏิบัติงานเป็นคุณประโยชน์ต่อชุมชน สังคม เป็นต้น

๘. การจัดทำฐานข้อมูลอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ ตรวจสอบและบันทึกฐานข้อมูลผู้นำชุมชน ได้แก่ ข้อมูล อช./ข้อมูลผู้นำ อช. ฐานข้อมูลองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน (สมาคม/ชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน) ที่ได้รับการแต่งตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ ในระบบบริหารจัดการข้อมูลกลางเพื่อการพัฒนาชุมชน (<https://nexus.cdd.go.th/>) ให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน โดยให้บันทึกให้แล้วเสร็จภายในเดือน **เมษายน ๒๕๖๘**

๙. การกิจหน้าที่ของอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

หน้าที่ของ อช. (ระเบียบฯ ข้อ ๑๖)

(๑) กระตุ้นให้องค์กรประชาชนรู้ปัญหาของหมู่บ้าน และสามารถวางแผนงานเพื่อแก้ไขปัญหาได้เอง รวมถึงการกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักช่วยตนเอง และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ริเริ่มและสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนา โดยเป็นที่ปรึกษากลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มอาสาสมัคร ตลอดจนองค์กรประชาชน และกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ

(๓) ช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน

(๔) เป็นผู้ประสานงานระหว่างองค์กรประชาชนกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือเอกชนอื่น ๆ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามเวทีประชาคม คณะกรรมการหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล หรือทางราชการมอบหมาย

หน้าที่ของ ผู้นำ อช. (ระเบียบฯ ข้อ ๑๗)

(๑) หน้าที่ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๖ (ข้อ ๑ - ๕ ของ อช.)

(๒) เป็นผู้ประสานงานระหว่าง อช. ในตำบล

(๓) เป็นผู้แทนของอาสาพัฒนาชุมชนในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากนี้ กรมการพัฒนาชุมชนได้มอบหมายภารกิจเพิ่มเติม ๑๐ ประการ ได้แก่ ๑) การจัดเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบท เช่น จปฐ. กชช ๒ ค. ๔ลช ๒) การขับเคลื่อนแผนชุมชน ๓) การขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ชุมชน ๔) การส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย ๕) การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๖) การป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ๗) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๘) การแก้ไขปัญหาความยากจน ๙) การส่งเสริมอาชีพ และ ๑๐) การส่งเสริมทุนชุมชน

๑๐. การกิจเน้นหนัก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กรมการพัฒนาชุมชนได้มอบหมายภารกิจให้ อช./ผู้นำ อช. เป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยดำเนินการดังนี้

▣ สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือครัวเรือนยากจนแบบบูรณาการ

วัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือครัวเรือนยากจนแบบบูรณาการ ตามสภาพปัญหาและความต้องการของครัวเรือนเป้าหมาย

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

๑) ศึกษาทำความเข้าใจ แนวทางการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือครัวเรือนยากจนแบบบูรณาการ ที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

๒) รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวทางการดำเนินงาน หนังสือสั่งการ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ข้อมูลครัวเรือนยากจน ข้อมูลผลการติดตาม ดูแล สนับสนุนให้ความช่วยเหลือครัวเรือนยากจนเป้าหมายที่ดำเนินการ โดยทีมพี่เลี้ยง กิจกรรมสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยในระดับพื้นที่ ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่

๓) ประชุมเพื่อบูรณาการความร่วมมือในการช่วยเหลือครัวเรือนยากจน กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ทีมปฏิบัติการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ทีมปฏิบัติการฯ) คณะกรรมการสมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ ร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลครัวเรือนยากจนจากฐานข้อมูลของอำเภอ/จังหวัดและ TPMAP

(๒) วิเคราะห์สภาพปัญหาของครัวเรือนยากจนเป้าหมายร่วมกัน และจัดหมวดหมู่/กลุ่มสภาพปัญหา จัดลำดับความสำคัญ

(๓) ออกแบบกิจกรรม จัดทำแผนงาน/โครงการให้ความช่วยเหลือครัวเรือนยากจน แบบมุ่งผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม โดยคำนึงถึงศักยภาพและความพร้อมของครัวเรือนยากจนเป้าหมายร่วมกัน

เงื่อนไขการกำหนดกิจกรรม/โครงการ

(๑) มีลักษณะเป็นการส่งเสริมหรือพัฒนาศักยภาพของบุคคลในครัวเรือนเพื่อการคุณภาพชีวิตที่ดี พ้นจากสภาพความขัดสนที่กำลังเผชิญอย่างยั่งยืน เช่น การส่งเสริม/พัฒนาทักษะด้านการประกอบอาชีพ การส่งเสริมการทำกิจกรรมเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน การสร้างความมั่นคงทางอาหาร เป็นต้น

(๒) ครัวเรือนยากจนเป้าหมายในพื้นที่ ไม่น้อยกว่า ๒๕ ครัวเรือน/คน ต้องไม่เป็นกลุ่มเป้าหมายในกิจกรรม/โครงการอื่นที่มีลักษณะเดียวกันของกรมการพัฒนาชุมชน

(๓) กิจกรรม/โครงการให้ความช่วยเหลือครัวเรือนยากจน ต้องไม่เป็นลักษณะกิจกรรมที่เป็นการซื้อพันธบัตร - พันธบัตร แจกจ่าย และไม่เป็นครุภัณฑ์

(๔) กิจกรรม/โครงการให้ความช่วยเหลือครัวเรือนยากจน ดำเนินการโดย ๑) คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพส.อ.) และ ๒) คณะกรรมการสมาคม/ชมรมผู้นำ อข. ทั้งนี้ สามารถดำเนินกิจกรรมร่วมกันหรือแยกดำเนินการได้ แต่ต้องสอดคล้องกับบทบาทและหน้าที่

๔) ดำเนินกิจกรรม/โครงการให้ความช่วยเหลือครัวเรือนยากจน ที่ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมตามข้อ ๓ โดยทีมปฏิบัติการฯ คณะกรรมการสมาคม/ชมรม ผู้นำ อข. และคณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ

๕) ประสานภาคีการพัฒนาเพื่อบูรณาการในการแก้ไขปัญหา และให้ความช่วยเหลือตามสภาพความเป็นจริงและเหมาะสม ในการช่วยลดปัญหาและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อน

๖) กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษาแนะนำ และสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม/โครงการให้ความช่วยเหลือครัวเรือนยากจนโดยใกล้ชิด ร่วมกับ ศจพ.อ. และทีมปฏิบัติการฯ

๗) ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลการดำเนินกิจกรรม/โครงการให้ความช่วยเหลือครัวเรือนยากจน และผลการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่ เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนทั่วไป และสร้างเสริมความภาคภูมิใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๑๑. การคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๘ ประเภทรางวัล ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อข.) ชายและหญิง ดีเด่นระดับจังหวัด

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการพัฒนาชุมชน ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้กับชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาผู้นำชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต และในปี ๒๕๕๙ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานชื่อหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” และโล่พระราชทานให้กับหมู่บ้านที่มีการพัฒนาตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง โดยกรมการพัฒนาชุมชนจัดให้มีการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นและเชิดชูเกียรติผู้นำ กลุ่ม องค์กร ชุมชน เครือข่ายและชุมชน ที่มีผลการดำเนินงานดีเด่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดดเด่น เป็นที่ประจักษ์และยอมรับของสาธารณชน เพื่อเข้ารับโล่รางวัล รวมทั้งเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นประจำทุกปี

/วัตถุประสงค์...

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ที่มีผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน สำหรับเข้ารับพระราชทานโล่รางวัลเพื่อเชิดชูเกียรติ รวมทั้งเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้นำกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น

๓. เพื่อพัฒนาและยกระดับผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชนที่สมัครใจเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชนให้ผ่านการรับรองด้วยระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นทุก ประเภท ให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ก่อนการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ตามแนวทางการดำเนินงาน

การคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น กรมการพัฒนาชุมชนได้กำหนดเกณฑ์การคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ประเภท รางวัลผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ชายและหญิง ดีเด่นระดับจังหวัด ดังนี้

๑. เป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) แยกเป็น ชาย-หญิง

๒. เป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่ผ่านการรับรองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๓. ไม่อยู่ระหว่างการต้องโทษทางคดีหรือกระทำความผิดทางอาญา (จังหวัดรับรอง)

๔. กรณีเป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นแล้ว ให้คงรักษาสถานะดีเด่นไว้ไม่น้อยกว่า ๕ ปี (เริ่มนับ ๑ ในปีที่ได้รับรางวัล และพิจารณาจากผลการประเมินความสามารถผู้นำ อช. ในระบบศูนย์ข้อมูลกลาง) หรือได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติความสามารถด้านใดด้านหนึ่ง จึงจะมีคุณสมบัติเข้ารับการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ในระดับจังหวัดได้อีก

โดยมีตัวชี้วัด ๓ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

๑. มีการปฏิบัติและมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ใน ๓ ด้านอย่างเป็นรูปธรรม

๒. มีผลการปฏิบัติงานด้านอาสาสมัครเป็นที่ประจักษ์

๓. เป็นผู้ที่มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี

๔. มีศักยภาพและความสามารถที่สมควรถือเป็นตัวอย่างและต้นแบบได้

๕. เป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่มีผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

๑๒. การสร้างเครือข่ายการทำงานของ อช./ผู้นำ อช.

กรมการพัฒนาชุมชนได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนระดับภาค ตามคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชนที่ ๒๔๒๙/๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ และคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ ๒๔๓๐/๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนระดับภาค ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ กรมการพัฒนาชุมชนจึงขอให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำปรึกษาให้กับคณะกรรมการชมรมฯ ทั้งในระดับภาค และระดับประเทศ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนงานตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย และกรมการพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมอบหมายให้จังหวัด/อำเภอดำเนินการทบทวน ปรับปรุงโครงสร้าง สมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ระดับจังหวัดและระดับอำเภอให้เป็นปัจจุบัน เพื่อเชื่อมโยงการทำงานในทุกกระดับและเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการขับเคลื่อนงานของ อช./ผู้นำ อช. ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๑๓. การติดตามการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ร่วมกับสมาคม/ชมรม ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ระดับจังหวัด/อำเภอ ลงพื้นที่ติดตาม ให้คำแนะนำ ปรึกษา แก่ อช./ผู้นำ อช. ในพื้นที่ อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อเป็นการสร้างขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่

แนวทางการดำเนินงานสมาคม/ชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ

ที่	กิจกรรม	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑	เตรียมความพร้อม	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำฐานข้อมูล ผู้นำ อช./ อช. ให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและมีตัวตนอยู่จริง - จัดทำบัตรประจำตัว ให้แก่ ผู้นำ อช./ อช. ที่ ได้รับการแต่งตั้งให้ครบทุกคน โดยให้ปฏิบัติตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสา พัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๑๙ 	พ.ย. ๒๕๖๗	สพจ. /สพอ.	
๒	การทบทวนโครงสร้าง สมาคม/ชมรม ผู้นำ อช.	<p>๑. กรณีมีสมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ระดับจังหวัด/ อำเภอ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้จังหวัด/อำเภอ ประสานสมาคม/ชมรมฯ ทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ ,ทะเบียนสมาชิก และข้อบังคับชมรม ผู้นำ อช. ๙ ให้เป็นปัจจุบัน - กระตุ้นให้สมาคม/ชมรมฯ จัดประชุม หรือเวที พบปะ พูดคุยระหว่างกรรมการกับสมาชิก อย่าง สม่าเสมอ เพื่อเปิดโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือจัดกิจกรรมร่วมกัน 	พ.ย. - ธ.ค. ๒๕๖๗	สพจ. /สพอ.	
๓	การจัดตั้งสมาคม/ชมรม ผู้นำ อช.	<p>๒. กรณีที่ยังไม่ได้จัดตั้งสมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ระดับอำเภอ</p> <ul style="list-style-type: none"> - อำเภอ ศึกษา ทำความเข้าใจ แนวทางการจัดตั้ง สมาคม/ชมรมฯ พร้อมกำหนดแผนการดำเนินงาน - ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ เกี่ยวกับแนวทางการจัดตั้งสมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ๙ ผ่านช่องทาง ต่าง ๆ เช่น เวทีประชาคมหมู่บ้าน เสียงตามสาย หอกระจายข่าว วิทยุชุมชน กลุ่มไลน์ เป็นต้น - จัดเวทีประชาคม เพื่อจัดตั้งสมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ระดับอำเภอ โดยเชิญ ผู้นำ อช. ทุกคนเข้าร่วม ประชุม และร่วมกันพิจารณา ในประเด็น <ul style="list-style-type: none"> ▶ พิจารณาการแต่งตั้งกรรมการฯ สมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ▶ พิจารณาร่างข้อบังคับ สมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ๙ - ประชาสัมพันธ์ และรับสมัครสมาชิกชมรมฯ - คณะกรรมการสมาคม/ชมรมฯ ควรมีการประชุม อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อกำหนดและวางแผนการดำเนินงานในการสนับสนุนการ ปฏิบัติงานของ ผู้นำ อช./อช. ในพื้นที่ 	พ.ย. - ธ.ค. ๒๕๖๗	สพอ.	

ที่	กิจกรรม	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		<p>สมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ระดับจังหวัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - สมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ระดับอำเภอ คัดเลือกผู้แทน ระดับอำเภอ ประกอบด้วย ประธาน เลขาธิการ เภรียญิก หรือตำแหน่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ระดับจังหวัด - จังหวัด ดำเนินการจัดประชุม เพื่อจัดตั้งสมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ระดับจังหวัด โดยเชิญผู้แทนของแต่ละอำเภอเข้าร่วมประชุม ในการพิจารณา <ul style="list-style-type: none"> ▶ พิจารณาการแต่งตั้งกรรมการฯ สมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ระดับจังหวัด ▶ พิจารณาร่างข้อบังคับ สมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ระดับจังหวัด 		สพจ.	
๔	<p>การพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการชมรมฯ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จังหวัด/อำเภอ ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ด้านวิชาการ เพื่อเสริมสร้างให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบ และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ทั้งนี้ จังหวัด/อำเภอ สามารถจัดฝึกอบรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการชมรมฯ 	<p>ม.ค. - ก.ย. ๒๕๖๘</p>	สพจ. /สพอ.	
๕	<p>การเสริมความภาคภูมิใจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนบทบาทคณะกรรมการชมรมฯ โดยการแต่งตั้งเข้าร่วมเป็นคณะทำงานต่าง ๆ ของชุมชน ทั้งในระดับอำเภอ/จังหวัด - จัดสถานที่ หรือจัดโต๊ะมุมปฏิบัติงานของกรรมการชมรมฯ ในสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ตามความเหมาะสมเพื่อสร้างความภาคภูมิใจและรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันกับกรรมการพัฒนาชุมชน - เผยแพร่ผลการดำเนินงานของชมรมฯ ในที่ประชุมส่วนราชการ หรือเนื่องในวาระและโอกาสที่สำคัญต่าง ๆ 	<p>ม.ค. - ก.ย. ๒๕๖๘</p>	สพจ. /สพอ.	
๖	<p>การติดตาม รายงานผล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ให้จังหวัด อำเภอ ติดตาม ผลการดำเนินงานของชมรมผู้นำ อช. ระดับจังหวัด/อย่างใกล้ชิด - ให้จังหวัดรายงานผล การจัดตั้งสมาคม/ชมรม ผู้นำ อช. ระดับจังหวัดและอำเภอ ให้กรมฯ ทราบ ภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘ ตามแบบรายงานที่กำหนด 	<p>ม.ค. - ก.ย. ๒๕๖๘</p>	สพจ./สพอ.	

-ร่าง-

ระเบียบ/ข้อบังคับชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ.....

หมวดที่ ๑
ข้อความทั่วไป

- ข้อ ๑ ชมรมนี้เรียกว่า “ ชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ .....”
- ข้อ ๒ ที่ตั้งปัจจุบัน .....
- ข้อ ๓ เครื่องหมายของชมรม มีลักษณะ .....
- ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้
“ชมรม” หมายถึง ชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ.....
“สมาชิก” หมายถึง สมาชิกชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ.....
- ข้อ ๕ การก่อตั้ง ก่อตั้งเมื่อ วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

หมวดที่ ๒
วัตถุประสงค์

- ข้อ ๖ ชมรม มีวัตถุประสงค์ เพื่อ
- ๖.๑ เพื่อดำรงไว้ซึ่งเกียรติยศ ชื่อเสียง และศักดิ์ศรีของมวลสมาชิก
  - ๖.๒ เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีของสมาชิก
  - ๖.๓ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ของสมาชิกของชมรมอย่างอิสระตามระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
  - ๖.๔ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) /ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) จังหวัด/อำเภอ.....
  - ๖.๕ เพื่อร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น และสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นแก่สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
  - ๖.๖ เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และสร้างความเป็นธรรมในสังคม
  - ๖.๗ เพื่อร่วมมือกับองค์กรการกุศล และองค์กรอื่น ๆ
  - ๖.๘ เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม กิจกรรมของทางราชการ สมาชิก และบุคคลทั่วไปตามความเหมาะสม
  - ๖.๙ เพื่อจัดให้มีสวัสดิการช่วยเหลือสมาชิก
  - ๖.๑๐ ชมรมไม่ดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง

หมวดที่ ๓
สมาชิกภาพ และการขาดจากสมาชิกภาพ

- ข้อ ๗ สมาชิกของชมรม มี ๓ ประเภท คือ
- ๗.๑ สมาชิกสามัญ ได้แก่ อาสาพัฒนาชุมชน (อช.)/ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) และผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)
  - ๗.๒ สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ บุคคลทั่วไปที่สนใจงานอาสาสมัคร และสนใจในกิจกรรมของชมรม

- ๗.๓ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ บุคคลผู้ทรงเกียรติ หรือทรงคุณวุฒิ หรือผู้มีอุปการคุณแก่ชมรม ซึ่งคณะกรรมการชมรม ลงมติให้เชิญเข้าเป็นสมาชิกของ ชมรม
- ข้อ ๘ คุณสมบัติของสมาชิกสามัญ ต้องดำรงตำแหน่ง หรือเคยดำรงตำแหน่งผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) ที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของ จังหวัด/อำเภอ.....
- ข้อ ๙ ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกชมรม ต้องยื่นใบสมัครตามแบบฟอร์มของชมรม ณ ที่ทำการชมรม คือ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ โดยชำระค่าธรรมเนียม ดังนี้
๘.๑.๑ ค่าสมัคร (ค่าลงทะเบียน)	.....	บาท
๘.๑.๒ ค่าบำรุงปีละ	.....	บาท
๘.๑.๓ ค่าบำรุงตลอดชีพ (ชำระครั้งเดียว)	.....	บาท
- ข้อ ๑๐ สมาชิกภาพของสมาชิกให้สิ้นสุดลงด้วยเหตุต่อไปนี้
- ๑๐.๑ ตาย
- ๑๐.๒ ลาออก โดยยื่นหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการชมรม และคณะกรรมการชมรมได้ พิจารณานุมัติ และสมาชิกผู้นั้นได้ชำระหนี้สินที่ยังคงค้างอยู่กับชมรมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
- ๑๐.๓ ที่ประชุมใหญ่ของชมรมหรือคณะกรรมการชมรม ๒ ใน ๓ ได้พิจารณาอนุมัติให้ลบชื่อออกจาก ทะเบียนเพราะสมาชิกนั้นได้ประพฤตินำความเสื่อมเสียสู่ชมรม

หมวดที่ ๔

รายได้ และรายจ่ายของชมรม

- ข้อ ๑๑ ชมรม อาจมีรายได้จากกิจกรรม ดังนี้
- ๑๑.๑ ค่าสมัครเป็นสมาชิกของชมรม
- ๑๑.๒ การจัดกิจกรรมของชมรม
- ๑๑.๓ ผู้บริจาค
- ๑๑.๔ ค่าบำรุงของสมาชิก
- ๑๑.๕ ดอกเบี้ยเงินฝาก
- ๑๑.๖ รายได้อื่น ๆ ที่ได้มาโดยชอบธรรม
- ข้อ ๑๒ ชมรม อาจมีรายจ่ายสำหรับกิจกรรม ดังนี้
- ๑๒.๑ เพื่อสวัสดิการแก่สมาชิก
- ๑๒.๒ เพื่อสาธารณประโยชน์
- ๑๒.๓ การดำเนินกิจกรรมของชมรม

หมวดที่ ๕

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

- ข้อ ๑๓ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก
- ๑๓.๑ มีสิทธิเข้าใช้สถานที่ของชมรม โดยเท่าเทียมกัน
- ๑๓.๒ มีสิทธิเสนอขอความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของชมรม ต่อคณะกรรมการ
- ๑๓.๓ มีสิทธิได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ที่ชมรมจัดให้มีขึ้น
- ๑๓.๔ มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ของชมรม

- ๑๓.๕ สมาชิกสามัญ และสมาชิกวิสามัญมีสิทธิในการเลือกตั้งหรือได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็น คณะกรรมการของชมรม และมีสิทธิออกเสียงลงมติต่าง ๆ ในที่ประชุมได้คนละ ๑ เสียง
- ๑๓.๖ มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบเอกสารและบัญชีทรัพย์สินของชมรม โดยมี สมาชิกเข้าชื่อร่วมกันอย่างน้อยหนึ่งในสาม ของสมาชิกทั้งหมด
- ๑๓.๗ มีสิทธิเข้าชื่อร่วมกันอย่างน้อยหนึ่งในสามของสมาชิกทั้งหมด ร้องขอต่อคณะกรรมการให้จัด ประชุมใหญ่วิสามัญได้
- ๑๓.๘ มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของชมรม โดยเคร่งครัด
- ๑๓.๙ มีหน้าที่ประพฤติให้สมเกียรติที่เป็นสมาชิกของชมรม
- ๑๓.๑๐ มีหน้าที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของชมรม
- ๑๓.๑๑ มีหน้าที่ร่วมกิจกรรมที่ชมรม ได้จัดให้มีขึ้น
- ๑๓.๑๒ มีหน้าที่เผยแพร่ชื่อเสียงของชมรม ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย
- ๑๓.๑๓ มีหน้าที่ร่วมประชุมทุกครั้ง เมื่อมีการประชุมชมรม
- ๑๓.๑๔ เมื่อสมาชิก เปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล ที่อยู่ ให้แจ้งเปลี่ยนแปลงให้เลขานุการชมรม ทราบ

หมวดที่ ๖

คณะกรรมการและการดำเนินงาน

- ข้อ ๑๔ ให้มีคณะกรรมการ ๑ คณะ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕ คน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เหรัญญิก เลขานุการ และคณะกรรมการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
- ข้อ ๑๕ คณะกรรมการ อยู่ในตำแหน่งได้ตามวาระ ๔ ปี ตามวาระการปฏิบัติหน้าที่อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) / ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) เมื่อครบกำหนดคณะกรรมการฯ จะพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ
- ข้อ ๑๖ เมื่อคณะกรรมการ ครบกำหนดตามวาระ ก็ให้คณะกรรมการชมรมที่ครบกำหนดตามวาระรักษาการ ไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการชุดใหม่เข้ารับหน้าที่
- ข้อ ๑๗ กรณีกรรมการว่างลง ด้วยเหตุใดก็ตาม ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน โดย ให้ผู้รับตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งในวาระเท่ากับที่ตนแทน และแจ้งให้สมาชิกทราบ
- ข้อ ๑๘ คณะกรรมการจะต้องประชุมกันอย่างน้อย เดือนละ.....ครั้ง โดยให้จัดขึ้นภายในวันที่..... ของทุก ๆ เดือน ทั้งนี้ เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการบริหารกิจการของชมรม
- ข้อ ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

หมวดที่ ๗

การประชุมใหญ่

- ข้อ ๒๐ ให้มีการประชุมใหญ่สามัญ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และจะต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของสมาชิกทั้งหมด จึงจะครบองค์ประชุม
- ข้อ ๒๑ ในกรณีที่สมาชิกมาไม่ครบองค์ประชุมตามข้อ ๒๐ ให้ประธานชมรม นัดประชุมสมาชิกใหม่ภายใน ๑๕ วัน และถ้ามีสมาชิกเข้ามาประชุมไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของสมาชิกทั้งหมด ถือว่าครบองค์ประชุม
- ข้อ ๒๒ มติที่ประชุมใหญ่ จะใช้บังคับได้ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้เข้าประชุม

หมวดที่ ๘
การลงทะเบียน การเงินและบัญชี

- ข้อ ๒๓ คณะกรรมการต้องจัดให้มีทะเบียนสมาชิกตามแบบที่กำหนด และเก็บรักษาที่สำนักงานพร้อมหลักฐาน และเอกสารที่ใช้ประกอบการลงทะเบียน
- ข้อ ๒๔ ชมรมจะต้องจัดทำบัญชีแสดงฐานะการเงินไว้ที่สำนักงาน
- ข้อ ๒๕ เงินทุกประเภทของชมรม ต้องฝากไว้กับธนาคารในนามของชมรม โดยมีผู้รับผิดชอบฝาก-ถอน จำนวน ๓ คน โดยมีผู้ลงนามถอนอย่างน้อย ๒ ใน ๓
- ข้อ ๒๖ ประธาน มีอำนาจสั่งจ่ายเงินได้ครั้งละไม่เกิน ..... บาท คณะกรรมการมีอำนาจสั่งจ่ายเงินได้ครั้งละไม่เกิน ..... บาท
- ข้อ ๒๗ เงินหรือผลประโยชน์ที่ชมรมได้รับ ถือเป็นของชมรมทั้งสิ้น
- ข้อ ๒๘ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งสมาชิก จำนวนไม่น้อยกว่า .... คน ตรวจสอบการเงินของชมรมอย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง
- ข้อ ๒๙ ให้เหรียญกษาปณ์ โดยการควบคุม ดูแลของคณะกรรมการชมรม จัดทำบัญชี งบดุล เสนอต่อที่ประชุมใหญ่
- ข้อ ๓๐ หลักฐาน เอกสารทางทะเบียนการเงิน บัญชี และงบดุลต้องเก็บไว้ที่สำนักงาน

หมวดที่ ๙
การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ

- ข้อ ๓๑ การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับจะกระทำได้ โดยมติที่ประชุมใหญ่ จะต้องมิฉะนั้นไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของสมาชิกในที่ประชุม และไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของชมรม หรือ กฎหมาย

หมวดที่ ๑๐
การเลิกชมรมและการชำระบัญชี

- ข้อ ๓๒ ชมรมจะเลิกกิจกรรมได้ต่อเมื่อมติที่ประชุมใหญ่ให้เลิก
- ข้อ ๓๓ เมื่อมีการเลิกชมรม ให้คณะกรรมการจัดให้มีการชำระบัญชีและจัดการทรัพย์สินตามมติที่ประชุมใหญ่
- ข้อ ๓๔ กรณีที่ประธานหรือคณะกรรมการดำเนินการ จ่ายเงินไม่ชอบด้วยข้อบังคับให้ผู้สั่งจ่ายเป็นผู้รับผิดชอบ ส่งเงินคืนชมรม ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่ชมรมแจ้งให้ทราบ

หมวดที่ ๑๑
บทเฉพาะกาล

- ข้อ ๓๕ ให้ประธาน เป็นผู้ลงนามในข้อบังคับชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ.....
- ข้อ ๓๖ ประธาน เป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ ..... และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด
- ข้อ ๓๗ ข้อบังคับฯ นี้ประกาศใช้ ตั้งแต่ วันที่ .....เดือน ..... พ.ศ. .... เป็นต้นไป

(ลงชื่อ) .....

(.....

ตำแหน่ง ประธานชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ .....

หมายเหตุ : จังหวัด/อำเภอ สามารถปรับเปลี่ยนรายละเอียดระเบียบ/ข้อบังคับได้ตามความเหมาะสมตามสภาพของแต่ละพื้นที่

รายงานการประชุม

ครั้งที่...../.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ณ.....

ผู้มาประชุม

๑.....

๒.....

๓.....

ฯลฯ

ผู้ไม่มาประชุม (ถ้ามี)

๑.....

๒.....

ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวนสมาชิกสามัญที่เข้าร่วมประชุม.....คน จากจำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมด..... คน
เริ่มประชุมเวลา.....น.

นาย/นาง/นางสาว.....เป็นประธานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑

เรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบ.....

โดยบันทึกสาระที่ประชุมพูดเป็นเรื่องๆ ไป และบันทึกด้วยว่าประธานกำหนดให้ใคร

เป็นผู้จดบันทึกรายงานการประชุมนี้

ระเบียบวาระที่ ๒

เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๒.๑ พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการชมรม.....

โดยบันทึกสาระสำคัญการพิจารณา และสุดท้ายให้บันทึกมติที่ประชุมว่า ที่ประชุม

พิจารณาแล้วลงมติเป็นเอกฉันท์ให้บุคคลต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการบริหารชมรมฯ

๑. .... เป็น ประธานชมรมฯ

๒. .... เป็น รองประธานฯ

๓. .... เป็น เลขานุการ

๔. .... เป็น เทร่ญญิก

๕. .... เป็น ปฏิคม

ฯลฯ

๒.๒ พิจารณาร่างข้อบังคับชมรม.....

โดยบันทึกการพิจารณาข้อความของข้อบังคับและสุดท้ายให้บันทึกมติที่ประชุมว่า

ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ใช้ข้อบังคับฉบับนี้ยื่นต่อทางราชการได้

ระเบียบวาระที่ ๓

เรื่องอื่น ๆ .....

โดยบันทึกสาระสำคัญของการพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป ถ้าไม่มีเรื่องอื่น ๆ ให้ระบุว่า

เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

เลิกประชุมเวลา.....น.

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

ผู้จดยานงานการประชุม

ตัวอย่างบัตรประจำตัว ผู้นำ อช.

"ด้านหน้า"

บัตรรูปถ่าย ขนาด 1 นิ้ว	เลขที่.....
	ชื่อนามสกุล.....
	ตำแหน่ง ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)
	ตำบล.....อำเภอ.....
	จังหวัด.....
ลายมือชื่อ.....	(.....)
หมู่ใดหนึ่.....	ตำแหน่ง ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

(ความกว้าง x ความยาวบัตร = 5 x 9 ซม.)

บัตรประจำตัวผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)	
	
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย	
วันออกบัตร.....	บัตรหมดอายุ.....

5 ซม.

"ด้านหลัง"

9 ซม.

ตัวอย่างบัตรประจำตัว อช.

"ด้านหน้า"

รูปถ่าย ขนาด 1 นิ้ว	เลขที่...../.....
	ชื่อนามสกุล.....
	ตำแหน่ง อาสาพัฒนาชุมชน (อช.)
	หมู่บ้าน.....ตำบล.....
	อำเภอ.....จังหวัด.....
.....	.....
ลายมือชื่อ.....	(.....)
หมู่ใดผิด.....	ตำแหน่ง นายอำเภอ.....

ความกว้าง x ความยาวบัตร = 5 x 9 ซม.

บัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)	
	
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย	
.....	.....
.....	.....

5 ซม.

"ด้านหลัง"

9 ซม.

ใบคำขอลาออกจากการเป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

เขียนที่ .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

เรื่อง ขอลาออกจากการเป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ด้วยข้าพเจ้า(นาย,นาง,นางสาว).....นามสกุล.....

เลขบัตรประจำตัวประชาชน.....อายุ.....ปี ตำแหน่งผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ปฏิบัติงานเป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ตั้งแต่วันที่ .....เดือน ..... พ.ศ. ....รวมระยะเวลา
.....ปี.....เดือน

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขอลาออกจากการเป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) เนื่องจาก

( ) สุขภาพไม่แข็งแรง ไม่สามารถทำงานได้

( ) ย้ายที่อยู่ตามภูมิลำเนาเดิม

( ) ไม่มีเวลาที่จะปฏิบัติงานได้

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

หมายเหตุ ขอให้ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ส่งคืนบัตรประจำตัวผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

แก่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอด้วย

แบบรายงานจำนวนอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

ที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

จังหวัด

ที่	อำเภอ	จำนวน อช.			จำนวน ผู้นำ อช.			หมายเหตุ
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	
	รวมทั้งสิ้น (คน)							

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อให้การดำเนินงานของอาสาพัฒนาชุมชน มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยาม คำว่า “ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน” และคำว่า “เวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน” ในข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า อาสาพัฒนาชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกจากเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล เพื่อให้ปฏิบัติงานอาสาสมัครในฐานะผู้นำของอาสาพัฒนาชุมชนในตำบลหนึ่ง เรียกระยะย่อว่า “ผู้นำ อช.”

เวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า เวทีพูดคุยของอาสาพัฒนาชุมชนที่พัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล จัดให้อาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้านในตำบล จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเพื่อประชุมพูดคุยทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาหมู่บ้านร่วมกัน และใช้มติเสียงข้างมากในเวทีเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก และถอดถอนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ ให้พัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้มีการจัดเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้านในตำบล เพื่อคัดเลือกกันเองเป็นผู้นำ อช. ตำบลละ ๒ คน เป็นชายหนึ่งคน หญิงหนึ่งคน

ข้อ ๑๒ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลหรือนายกเทศมนตรี เสนอรายชื่อ อช. และผู้นำ อช. ที่ได้รับคัดเลือกตามข้อ ๙ และข้อ ๑๑ ให้นำรายชื่อและผู้นำ อช. รายชื่อมาส่งตามลำดับ”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๔ นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีจะพิจารณาให้ อช. และผู้นำ อช. ออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ขาดคุณสมบัติหรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามข้อ ๑๐

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ไปเสียจากหมู่บ้านหรือตำบลที่ตนปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันเกินหกเดือน

(๕) คณะกรรมการหมู่บ้าน สภากองการบริหารส่วนตำบลหรือสภาเทศบาล มีมติให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีคุณสมบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียประโยชน์ของหมู่บ้านหรือตำบล แล้วนำมาติ เสนอเวทีประชาคมหมู่บ้าน หรือเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน แล้วแต่กรณีให้ความเห็นชอบ”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๖ อช. มีหน้าที่ปฏิบัติงานในหมู่บ้านที่ได้รับคัดเลือก ดังนี้

(๑) กระตุ้นให้องค์กรประชาชนรู้สภาพปัญหาของหมู่บ้านและสามารถวางแผนงานเพื่อแก้ไขปัญหาได้เอง รวมถึงการกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักช่วยตนเองและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ริเริ่มและสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาโดยเป็นที่ปรึกษากลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มอาสาสมัคร ตลอดจนองค์กรประชาชนและกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ

(๓) ช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน

(๔) เป็นผู้ประสานงานระหว่างองค์กรประชาชนกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือเอกชนอื่นๆ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เวทีประชาคม คณะกรรมการหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลหรือ เทศบาล หรือทางราชการมอบหมาย”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๘ และข้อ ๑๙ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๘ อำเภอจัดให้มีการประชุม ผู้นำ อช. เป็นประจำทุกสิ้นงวดปฏิบัติงาน เพื่อรายงานผล การปฏิบัติงาน และวางแผนการดำเนินงาน โดยผู้นำ อช. อาจได้รับเงินค่าตอบแทนตามที่ได้รับการจัดสรรจากสำนัก กงประมาณหรือตามมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติ ทั้งนี้อัตราเงินค่าตอบแทนให้เป็นไปตามที่ประกาศกระทรวงมหาดไทย กำหนด

หลักเกณฑ์การประชุมผู้นำ อช. ประจำทุกสิ้นงวดปฏิบัติงาน เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงาน และ วางแผนการดำเนินงานและการจ่ายเงินค่าตอบแทน ให้เป็นไปตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

ข้อ ๑๙ รูปแบบเครื่องหมาย เข็มเชิดชูเกียรติและบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชนและผู้นำ อาสาพัฒนาชุมชนให้เป็นไปตามแนบท้ายระเบียบนี้ โดยนายอำเภอหรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย เป็นผู้ลงนาม ในบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชน และผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้ลงนาม ในบัตรประจำตัวผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน

อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่ปฏิบัติงานดีเด่น มีผลงานตามหลักเกณฑ์ที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด อาจได้รับการพิจารณาคัดเลือกและเสนอชื่อเพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายจรรพงค์ เรืองสุวรรณ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วย การอาสาพัฒนาชุมชน
พ.ศ. ๒๕๔๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘ ขึ้นใหม่ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และสามารถตอบสนองนโยบายการพัฒนาชนบทอย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๘ กระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

(๓) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

บรรดา ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งใดๆ ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“อาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมหมู่บ้านให้ปฏิบัติงานอาสาสมัคร ในหมู่บ้านหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “อช.”

“ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า อาสาพัฒนาชุมชนที่ได้รับคัดเลือกจากเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ปฏิบัติงานอาสาสมัครในฐานะผู้นำของอาสาพัฒนาชุมชนในตำบลหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “ผู้นำ อช.”

“งวดปฏิบัติงาน” หมายความว่า รอบระยะเวลาสามเดือนในการปฏิบัติงานของอาสาพัฒนาชุมชน ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม และสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน รวม ๔ งวดต่อปี “เงินค่าตอบแทน” หมายความว่า เงินที่กรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้ตั้งงบประมาณเพื่อจ่ายให้ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนตามจำนวนอัตราที่ได้รับจากสำนักงานงบประมาณ

“เวทีประชาคมหมู่บ้าน” หมายความว่า เวทีพูดคุยของชาวบ้าน ที่คณะกรรมการหมู่บ้านได้เชิญชวนผู้แทนครัวเรือนในหมู่บ้าน ครัวเรือนละหนึ่งคน โดยมาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เพื่อประชุม พูดคุย ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาหมู่บ้านร่วมกัน และใช้มติเสียงข้างมากในเวทีเป็นเกณฑ์ในการดำเนินการคัดเลือกและถอดถอนอาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

“เวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า เวทีพูดคุยของอาสาพัฒนาชุมชน ที่พัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้อาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้านในตำบล โดยมาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เพื่อประชุม พูดคุย ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาหมู่บ้านร่วมกัน และใช้มติเสียงข้างมากในเวทีเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกและถอดถอนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำอช.)

ข้อ ๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจออกคำสั่ง หรือคำแนะนำชี้แจงในการปฏิบัติงานอาสาพัฒนาชุมชน ให้เหมาะสมแก่สภาพท้องถิ่นและให้อำนาจตีความวินิจฉัยปัญหาที่เกิดจากปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด

หมวด ๑

การดำเนินงาน

ข้อ ๖ ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกระดับส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสเป็น อช. ในหมู่บ้าน หรือ ผู้นำ อช. ในระดับตำบลของตน โดยสมัครใจ

ข้อ ๗ ให้จัดฝึกอบรม ปฐมนิเทศ หรือประชุมสัมมนา อช. และผู้นำ อช. เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๘ ให้กรรมการพัฒนาชุมชน เผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับการอาสาพัฒนาชุมชน และประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานกับหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

หมวด ๒

การคัดเลือกและการแต่งตั้ง

ข้อ ๙ ให้พัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบลประสานงานให้คณะกรรมการหมู่บ้าน จัดเวทีประชาคม เพื่อคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๐ เป็น อช. หมู่บ้านละไม่น้อยกว่าสี่คน โดยให้คำนึงถึงจำนวนชาย หญิง ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ข้อ ๑๐ อช. ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี
(๓) มีภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำในหมู่บ้านนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน
(๔) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
(๕) มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตอนต้น หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตอนต้น

(๖) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
(๗) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรค ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(๘) ไม่เป็นข้าราชการประจำ พนักงานองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

(๙) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายรัฐวิสาหกิจ

ข้อ ๑๑ ให้พัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้มีการจัดเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้าน ในตำบล เพื่อคัดเลือกกันเองเป็นผู้นำ อช. ตำบลละสองคน เป็นชายหนึ่งคน หญิงหนึ่งคน

ข้อ ๑๒ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลเสนอรายชื่อ อช. และผู้นำ อช. ที่ได้รับคัดเลือกตามข้อ ๙ และข้อ ๑๑ ให้นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งตามลำดับ

ข้อ ๑๓ ให้ อช. และผู้นำ อช. อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี และเมื่อปฏิบัติงานครบวาระแล้ว อาจได้รับคัดเลือกให้ปฏิบัติงานต่อได้อีกไม่เกินหนึ่งวาระ

ข้อ ๑๔ นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี จะพิจารณาให้ อช. และผู้นำ อช. ออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ด้วยเหตุใด เหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ขาดคุณสมบัติ หรือเข้าลักษณะต้องห้าม อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามข้อ ๑๐

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ไปเสียจากหมู่บ้านหรือตำบล ที่ตนปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันเกินหกเดือน

(๕) คณะกรรมการหมู่บ้าน หรือสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล มีมติให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียประโยชน์ของหมู่บ้านหรือตำบล แล้วนำมติเสนอเวทีประชาคมหมู่บ้าน หรือเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน แล้วแต่กรณีให้เห็นชอบ

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ อช. หรือผู้นำ อช. พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและมีวาระการปฏิบัติงานเหลืออยู่มากกว่าเก้าสิบวัน ให้ดำเนินการคัดเลือกขึ้นใหม่แทนคนเก่า ตามวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ ๙ และข้อ ๑๑ และให้ผู้ที่ได้รับคัดเลือกอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน

หมวด ๓ สิทธิและหน้าที่

ข้อ ๑๖ อช. มีหน้าที่ปฏิบัติงานในหมู่บ้านที่ได้รับคัดเลือก ดังนี้

(๑) กระตุ้นให้องค์กรประชาชน รู้สภาพปัญหาของหมู่บ้าน และสามารถวางแผนงานเพื่อแก้ไขปัญหาได้เอง รวมถึงกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักช่วยตนเอง และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ริเริ่มและสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนา โดยเป็นที่ปรึกษากลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มอาสาสมัคร ตลอดจนองค์กรประชาชน และกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ

(๓) ช่วยเหลือ สนับสนุน การดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน

(๔) เป็นผู้ประสานงานระหว่างองค์กรประชาชนกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือเอกชนอื่นๆ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่เวทีประชาคม คณะกรรมการหมู่บ้าน องค์กรบริหารส่วนตำบล หรือทางราชการมอบหมาย

ข้อ ๑๗ ผู้นำ อช. มีหน้าที่ปฏิบัติงานในตำบลที่ได้รับคัดเลือก ดังนี้

(๑) มีหน้าที่ตามข้อ ๑๖

(๒) เป็นผู้ประสานงานระหว่าง อช. ในตำบล

(๓) เป็นผู้แทนของอาสาพัฒนาชุมชน ในกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๘ อำเภोजัดให้มีการประชุม ผู้นำ อช. เป็นประจำทุกสิ้นงวดปฏิบัติงานเพื่อรายงานผลการปฏิบัติงาน และวางแผนการดำเนินงาน โดยผู้นำ อช. อาจได้รับเงินค่าตอบแทน คนละ ๕๐๐ บาท ต่องวด

หลักเกณฑ์การประชุมผู้นำ อช. ประจำทุกสิ้นงวดปฏิบัติงานเพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานและวางแผนการดำเนินงานและการจ่ายเงินค่าตอบแทน ให้เป็นไปตามที่กรรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

ข้อ ๑๙ รูปแบบเครื่องหมาย เข็มเชิดชูเกียรติ และบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชนและผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ให้เป็นไปตามแบบทำยระเบียบนี้ โดยนายอำเภอหรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชน และผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นผู้ลงนาม ในบัตรประจำตัวผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน

ข้อ ๒๐ การรายงานผลการปฏิบัติงานของอาสาพัฒนาชุมชนและผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนให้เป็นไปตามแบบรายงานที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

ข้อ ๒๑ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

(นายโกศล พลกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อให้การดำเนินงานของอาสาพัฒนาชุมชนมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๓ ให้ อช. และผู้นำ อช. อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสี่ปี และเมื่อปฏิบัติงานครบวาระแล้ว อาจได้รับคัดเลือกให้ปฏิบัติงานต่อไปได้อีก”

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายบุญจง วงศ์ไตรรัตน์)
รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย